

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 7,986,429 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 3,449,688 ไร่ (43.19%ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 1,823,305 ไร่ พืชไร่ 1,430,544 ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น 269,389 ไร่ อื่นๆ 8,802 ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน 344,159 ไร่ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 299.076 ล้าน ลบ.ม. (31 ธันวาคม 2563)

2) - ปี 2562 ปริมาณน้ำฝนสะสมตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม 2562 รวม 778.80 มิลลิเมตร

- ปี 2563 ปริมาณน้ำฝนสะสมตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม 2563 รวม 12.11 มิลลิเมตร

- ปริมาณค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 30 ปี รวม 1,137.20 มิลลิเมตร

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน

- อุปโภคบริโภค 22.470 ล้าน ลบ.ม.

- ระบบนิเวศน์ 22.170 ล้าน ลบ.ม.

- เกษตรกรรม 33.834 ล้าน ลบ.ม.

- อุตสาหกรรม 4.360 ล้าน ลบ.ม.

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 2,018,204 ไร่ ประกอบด้วย อ้อย 662,716 ไร่ ยางพารา 35,414 ไร่ มันสำปะหลัง 677,827 ไร่ นาข้าว 642,247 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 1,540,223 ไร่ ประกอบด้วย อ้อย 219,55 ไร่ ยางพารา 27,490 ไร่ มันสำปะหลัง 152,032 ไร่ นาข้าว 1,141,149 ไร่

1.2 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่า 59,051 ล้านบาท (ปี 2559) จำนวนประชากร 1,138,777 คน 200,024 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 169,863 ครัวเรือน

1.3 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)
1	ข้าว	1,823,305	366	667,330
2	อ้อยโรงงาน	602,649	6.5	3,156,363
3	มันสำปะหลัง	880,436	3,585	3,156,363
4	ยางพารา	73,335	212	14,041
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	108,079	665	45,577
6	หม่อนเลี้ยงไหม			
	- ไหมอุตสาหกรรม	7,266	120	871.96 (รังไหม)
	- ไหมหัตถกรรม	4,011	7.8	31.22 (เส้นไหม)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิและศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติชัยภูมิ
ข้อมูล ณ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2563

1.4 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ลำดับที่	ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยง(ราย)	จำนวน
1	โคเนื้อ	11,088	78,413 ตัว
2	โคนม	136	4,838 ตัว
3	กระบือ	1,836	11,758 ตัว
4	สุกร	4,959	244,744 ตัว
5	ไก่	74,883	7,066,101 ตัว
6	เป็ด	11,354	1,045,009 ตัว
7	แพะ	633	15,288 ตัว
8	แกะ	30	440 ตัว
9	ปลานิล	18,919	24,938 บ่อ

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ และสำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ
ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2563

1.5 สินค้าเด่น/สินค้า GI

1.5.1 เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน ลักษณะเด่น คือ เส้นไหมดิบที่ผ่านการสาวด้วยมือลงภาชนะ ผลิตจากตัวไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้านที่เลี้ยงโดยใบหม่อนที่ปลูกขึ้นเองในพื้นที่ 20 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน เส้นไหมเป็นสีเหลืองทอง มีความเงาม มีความนุ่มนวล มีความเหนียว และความสม่ำเสมอสามารถนำมาทำเป็นเส้นยืน และเส้นพุ่งได้ ปัจจุบันมีสมาชิก จำนวน 50 ราย ปริมาณผลผลิต 100 (เส้นไหม) กก. มูลค่า 200,000 บาท

1.5.2 ส้มโทองดีบ้านแท่น ลักษณะเด่น ความหวาน 11.3 บริกซ์ ความเป็นกรดต่าง 4.02 มีเปลือกบาง ผิวสวยกุ่มใหญ่ เมื่อมีปริมาณมากไม่แห้งและ รสชาติหวานอมเปรี้ยวกำลังดี และมีกลิ่นหอม พื้นที่การผลิตทั้งหมด 439 ไร่ ปริมาณการผลิตเฉลี่ย 1,500 กก./ไร่ ปริมาณผลผลิตรวมต่อปี 658,500 กก.

1.6 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

1. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพจังหวัดชัยภูมิ ที่ตั้ง : 299 ม.1 ต.หนองไผ่ อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
2. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติหนองบัวแดง
ที่ตั้ง : บ้านไทยเจริญ ม. 13 ต.หนองบัวแดง อ.หนองบัวแดง จ.ชัยภูมิ
3. วิสาหกิจชุมชนภูเขียวหาที่ตั้ง : 179 ม.3 ต.โคกสะอาด อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ
4. ร้านณัฐผ้าไหมไทยที่ตั้ง : 209/1 ม.1 ต.บ้านเขว้า อ.บ้านเขว้า จ.ชัยภูมิ
5. ฟาร์มผึ้งลัดดา ที่ตั้ง : 266 หมู่ 15, ตำบล บ้านชวน อำเภอ บำเหน็จณรงค์ ชัยภูมิ
6. กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้า ที่ตั้ง : 1 ม.3 บ.หัวนาม่วง ถ.เทศบาล 16 ต.คอนสาร อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ
7. กลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ที่ตั้ง : 247 ม.11 บ.นาเจริญ ต.บ้านเจียง อ.ภักดีชุมพล จ.ชัยภูมิ
8. หม้าแซบ 3 จ ที่ตั้ง : 29 ม.2 ต.บ้านบัว อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ
9. กลุ่มปอสงปาดที่ตั้ง : 198/1 ม.8 บ.โนนม่วง ต.วังตะเฆ่ อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ
10. ตุ๊กตาช้างทำจากผ้าไหม ศูนย์ส่งเสริมหัตถกรรมพื้นเมืองภูเขียว อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

1.7 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

จังหวัดชัยภูมิ มีหมู่บ้านท่องเที่ยว เป้าหมายจากพื้นที่ 16 อำเภอ เฉลี่ยอำเภอละ 3-7 หมู่บ้าน รวม 61 หมู่บ้าน มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อสร้างและพัฒนาอาชีพในชุมชน และการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนโดยการใช้เส้นทาง ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาและต่อยอดยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเปลี่ยนเป็นรายได้ โดยมีรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยว 4 รูปแบบ ได้แก่

1. เส้นทางวิถีธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติป่าหินงามทุ่งดอกกระเจียว อุทยานแห่งชาติไทรทอง/อุทยานแห่งชาติตาไถนภูแล่นคา มอหินขาว ป่าปรังพินปี เขื่อนจุฬาภรณ์ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว ภูคิง ลำน้ำพรม

2. เส้นทางถนนสายใหม่ ได้แก่ ถนนสายใหม่ บ้านเขว้า บ้านบุรพา อ.บ้านเขว้า เชื่อมต่อหมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่บ้านเสี้ยนน้อย อ.เมืองชัยภูมิ หมู่บ้านใหม่ บ.โสก อ.คอนสวรรค์ โครงการส่งเสริมศิลปาชีพทุ่งกะมัง อ.หนองบัวแดง ผ้าทอบ้านโนนเสลา บ.พัน อ.เกษตรสมบูรณ์

3. เส้นทางวัฒนธรรมพื้นถิ่น ได้แก่ สาวบ้านด้าย ประเพณีบุญกระฐูป แห่นาคโหด ตีคลีไฟ ชนเผ่าญ้อกู๋รงานบุญเดือนสี่ประเพณีไทคอนสาร

4. เส้นทางธรรม เช่น วัดชัยภูมิพิทักษ์ (ผาเก็ก/ผาเก็ง) วัดป่าสุคะโต /วัดผาเก็ง /วัดห้วยกุ่ม/พระใหญ่ทรวดี พระธาตุชัยภูมิ ๕.เส้นทางเชิงเกษตร ได้แก่ ไร่อร่อยเบอรี่.เมืองชัยภูมิ และอ.คอนสาร ไร่ทุเรียน อ.เทพสถิต และอ.คอนสาร สวนกล้วยหอมทอง สวนมะม่วง อ.หนองบัวแดง ไร่มะขามหวาน อ.ภักดีชุมพล สวนส้มโอ อ.บ้านแท่น และ อ.เกษตรสมบูรณ์

1.8 สหกรณ์การเกษตร

1) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด 87 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ 190,479 ราย

2) การจัดขึ้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ในจังหวัด

2.1 ดีเลิศจำนวน 27 สหกรณ์

2.2 ดีมากจำนวน 34 สหกรณ์

2.3 ดีจำนวน 9 สหกรณ์

2.4 ไม่ผ่านจำนวน 14 สหกรณ์

3) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ 3,951,319,879.16 ล้านบาท

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 105,617.82 ไร่ เกษตรกร 10,376 ราย/แปลงรับรองแล้ว 76,421.32 ไร่ เกษตรกร 7,284 ราย/แปลง

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่(ข้าวชุมชน)
1) ข้าว T1 (เตรียมความพร้อม)	596	5,767
ข้าว T2 (ปรับเปลี่ยน)	2,493	23,415
ข้าว T3 รับรองแล้ว	7,274	76,231
รวม	10,363	105,413
ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
2) พืช (แปลง)		
ปรับเปลี่ยน	-	-
รับรองแล้ว	10	183.56
รวม	10	183.56

2.2 การรับรอง GAP ด้านพืช และด้านข้าว เกษตรกรรวม 568 ราย/แปลง พื้นที่ 17,228.59 ไร่ ด้านประมง เกษตรกร 38 ราย พื้นที่ 383 ไร่และด้านปศุสัตว์ จำนวน 174 ฟาร์ม

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวน
1) พืช (แปลง)	705 ราย	3,325.23 ไร่
2) ข้าว GAPต่อเนื่อง	11/828	8,645 ไร่
ข้าว GAPกลุ่มใหม่	7/391	5,117 ไร่
ข้าว GAP Seed	5/148	912 ไร่
3) ประมง	38 ราย	383 ไร่
4) ปศุสัตว์	174 ราย	174 ฟาร์ม

3. งบประมาณปี 2563 รวมทั้งสิ้น 507,113,024.72 บาท แบ่งเป็น

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณรวม 419,403,875 บาท ผลการเบิกจ่าย 295,597,937 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.48

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช :

(1) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรกิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) เป้าหมาย 420 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามความต้องการของตลาด โดยเกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการผลิตภาคการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมีความยั่งยืนในภาคการเกษตรของประเทศไทย(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร)เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐาน GAP

(2) โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร กิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิตพืชสมุนไพร และเพื่อให้มีแหล่งรวบรวมพันธุ์สมุนไพรทั้งพันธุ์ดีและพันธุ์พื้นบ้าน เป้าหมาย เกษตรกร 30 ราย สามารถผลิตสมุนไพรได้ มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตและมีจุดเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๑ จุด

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ปี 2560 - 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ไม่มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ อาทิ การฝึกอบรมอาสาปศุสัตว์ด้านโรคพิษสุนัขบ้า ประกาศกำหนดให้ทุกเขตท้องที่ของจังหวัดชัยภูมิเป็นเขตท้องที่การทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สัตว์ควบคุมโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กฎหมายกำหนด การผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว การเฝ้าระวังโรคทางห้องปฏิบัติการ ผลการดำเนินงานจังหวัดชัยภูมิ ไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าตั้งแต่ปี 2544 และอุบัติการณ์การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิลดลง โดยใน ปี 2561 พบการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 23 ครั้ง แต่ในปี 2562 พบการเกิดโรค 2 ครั้ง

2.3) ด้านประมง : โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร กิจกรรมส่งเสริมทฤษฎีใหม่ด้านประมง สนับสนุนพันธุ์ปลาให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จำนวน 1,442 ราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการประมง พัฒนาอาชีพของเกษตรกรด้านการประมง และเกษตรกรสามารถผลิตสัตว์น้ำเพื่อบริโภคในครัวเรือนได้

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ วัตถุประสงค์เพื่อแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและกำกับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง เป้าหมายการดำเนินงาน 147 แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญ สหกรณ์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง สมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไปมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

2.5) ด้านชลประทาน : โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 2 โครงการ โครงการสนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมซ่อมแซมโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามข้อเสนอของเกษตรกร ในเขตจังหวัดชัยภูมิ และโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมปรับปรุงระบบส่งน้ำฝ่ายบ้านสำราญ เป้าหมายสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เนื่องจากมีแหล่งน้ำต้นทุนสนับสนุนการผลิต มีรายได้เพิ่มขึ้น ผลผลิตถั่วเหลืองต่อหัวเพิ่มขึ้นคุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่ดีขึ้น ผลสำเร็จที่สำคัญบรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยให้แก่ราษฎรในจังหวัดชัยภูมิ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้น มีระบบกระจายน้ำเพิ่มมากขึ้น และมีพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร)

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 87,709,150 บาท ผลการเบิกจ่าย 56,307,155 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.20

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ(แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีให้เกษตรกรรุ่นใหม่ใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพปลอดภัย เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร และเพื่อให้เกิดการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 970 ราย ได้แก่

1. กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 16 โรงเรียน สมาชิกยุวเกษตรกร 400 ราย
2. เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) จำนวน 50 ราย
3. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักปลอดภัย ในพื้นที่ 10 อำเภอ รวมเกษตรกร จำนวน 200 ราย
4. กลุ่มเกษตรกรศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน 320 ราย
5. กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตร สินค้าแปรรูป และผลิตภัณฑ์การเกษตร ในพื้นที่ 16 อำเภอ

ผลสำเร็จที่สำคัญ คราวเรือนเกษตรกรมีความมั่นคงด้านอาหาร ด้านอาชีพเกษตรกรรมและเกิดรายได้ อย่างยั่งยืน ผลผลิตสินค้าเกษตรมีความปลอดภัยได้คุณภาพมาตรฐาน เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเกิดการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์ ดำเนินการพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียนสอนเลี้ยงโคเนื้อ เป้าหมาย 400 ราย สร้างเกษตรกรจิตอาสา ด้านปศุสัตว์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 1,700 ราย ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์ 500 ไร่ แก้ไขปัญหาสุขภาพสัตว์ของเกษตรกร 1,600 ราย และพัฒนาเกษตรกรโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 320 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญมีเกษตรกรจิตอาสาด้านปศุสัตว์เพื่อให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในชุมชน เกษตรกรสามารถพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุนการผลิตสินค้าและสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ในฤดูแล้งได้

2.3) ด้านชลประทาน : โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน จำนวน 8 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 3 แห่ง กิจกรรมแก้มลิงพร้อมอาคารประกอบ 2 แห่ง อาคารบังคับน้ำ จำนวน 2 แห่ง เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำ จำนวน 1 แห่ง วัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในเขตจังหวัดชัยภูมิ และพัฒนาด้านแหล่งน้ำต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการทำการเกษตรของราษฎร สามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรเนื่องจากมีแหล่งน้ำต้นทุนสนับสนุนการผลิต มีรายได้เพิ่มขึ้น ผลผลิตถั่วเหลืองต่อหัวเพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่ดีขึ้น ผลสำเร็จที่สำคัญเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยให้แก่ราษฎรในจังหวัดชัยภูมิ

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (สรุปโดยย่อ)

4.1 การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ

4.1.1 เพิ่มพื้นที่ชลประทาน

เป้าหมายการดำเนินงานเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรเนื่องจากมีแหล่งน้ำต้นทุนสนับสนุนการผลิต มีรายได้เพิ่มขึ้น ผลผลิตถั่วเหลืองต่อหัวเพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่ดีขึ้น

ผลสำเร็จที่สำคัญ บรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยให้แก่ราษฎรในจังหวัดชัยภูมิ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้น มีระบบกระจายน้ำเพิ่มมากขึ้น โดยมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 10,909 ไร่ และมีพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น 34,295 ไร่

4.1.2 ขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

เป้าหมาย ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลบ.ม. จำนวน 1,500 บ่อ

ผลสำเร็จที่สำคัญ สามารถบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร และสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4.2 ส่งเสริมเกษตรกรรายยั่งยืน

4.2.1 การส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่

เป้าหมายเกษตรกร ปี 2563 จำนวน 4,373 ราย จุดเรียนรู้ 108 แห่ง

ผลสำเร็จที่สำคัญ

- ส่งเสริมเกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดในการประกอบอาชีพให้มีศักยภาพ จนสามารถนำหลักการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตประจำวันได้
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ
- เกษตรกรได้รับการอบรมบัญชีครัวเรือนและสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพได้

4.2.2 เกษตรอินทรีย์

ได้มีการบูรณาการการดำเนินงานในการส่งเสริมงานด้านเกษตรอินทรีย์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชัยภูมิ ดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน 10 ราย พื้นที่ 183.56 ไร่ (เกษตรกรไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนด ในมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้)

2) สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานและขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ จำนวน 15 ราย

3) สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ ดำเนินการพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (ต่อยอดจากกลุ่มเดิม) จำนวน 2 กลุ่ม เกษตรกร 37 ราย ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

4) ศูนย์ข้าวชุมชนแพ ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

- ระยะที่ 3 (T3) 39 กลุ่ม 586 ราย 5,767 ไร่
- ระยะที่ 2 (T2) 130 กลุ่ม 2,493 ราย 23,415 ไร่
- ระยะที่ 1 (T1) 256 กลุ่ม 5,637 ราย 38,063 ไร่

รวม 425 กลุ่ม 8,716 ราย 67,245 ไร่

5) โครงการชลประทานชัยภูมิ ดำเนินโครงการแก้มลิงบึงนังพร้อมอาคารประกอบ สนับสนุนแหล่งน้ำกลุ่มบึงนังนาอินทรีย์ ตำบลศรีสำราญ อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เพิ่มปริมาณกักเก็บน้ำ ในพื้นที่นาข้าวอินทรีย์ 146 ไร่

6) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ ดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน (เกษตรกรอินทรีย์) อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ กำกับแนะนำการจัดทำบัญชีติดตามจัดทำบัญชี เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 20 ราย

7) สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการอบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ เป้าหมายเกษตรกร 140 ราย

4.2.3 ส่งเสริมระบบวนเกษตร

การดำเนินงานส่งเสริมระบบวนเกษตร ปี 2563 มีเป้าหมายการดำเนินงาน จำนวน 25 ราย

ผลสำเร็จที่สำคัญ ส่งเสริมเกษตรกรให้มีการผลิตระบบเกษตรยั่งยืน ในรูปแบบวนเกษตร เกษตรกรสามารถออกแบบการเรียนรู้ กระบวนการจัดการทรัพยากรดิน พืช องค์ความรู้ภูมิปัญญาเพื่อการพึ่งตนเอง ออกแบบการผลิตเพื่อตอบสนองต่อการกิน การใช้ในชีวิตประจำวัน ปลูกพืชอาหาร พืชสมุนไพร พืชพลังงาน ที่จำเป็นในพื้นที่ การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการจัดการเพื่อฐานด้านเศรษฐกิจ สามารถจัดการแปรรูปทรัพยากร เพิ่มมูลค่าเพิ่มคุณค่านำมาซึ่งการยกระดับและส่งเสริมอาชีพครัวเรือนเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ เลี้ยงดูครอบครัวได้ ตามหลักการแนวคิดระบบวนเกษตร

4.3 ใช้ระบบตลาดนำการผลิต

4.3.1 ตลาดนำการผลิต

ดำเนินการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้มีการผลิตสินค้าเกษตรตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ และมีการเชื่อมโยงผลผลิตสินค้าเกษตร กับ Modern Trade และผู้ประกอบการในพื้นที่

ผลสำเร็จที่สำคัญ

- บริษัทเทสโก้โลตัส ปัจจุบันได้มีการทำข้อตกลงการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรกับเกษตรกร 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหนองบัวแดงและอำเภอแก้งคร้อ

- สหกรณ์การเกษตรคอนสาร จำกัด ได้รวบรวมผลผลิตทางการเกษตรทั้งพืชผัก ผลไม้ (GAP) เพื่อเจรจาต่อรองกับห้างร้านในการไปวางจำหน่าย ส่วนย่อยโรงงานได้มี การทำ MOU กับบริษัทมิตรผล

- อาคารศูนย์เรียนรู้การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ตลาดเกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ จำหน่ายวันจันทร์-พุธ, โรงพยาบาลชัยภูมิ จำหน่ายวันเสาร์, ห้างบิ๊กซี สาขาชัยภูมิ จำหน่ายวันเสาร์-อาทิตย์

- การดำเนินโครงการตลาดสีเขียว (ตลาดเกษตรกร : Farmer Market) ณ สวนสาธารณะหน้าศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ จำหน่ายทุกวันศุกร์

- การดำเนินงานตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์จังหวัดชัยภูมิ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ ร่วมกับสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย บริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคมเกษตรกร กลุ่มน้ำปากพั่น จำกัด และบริษัทเทรคคอนเน็ค จำกัด ดำเนินงานด้วยการใช้งานแอปพลิเคชัน Connex Market ได้ทำการประมูลสินค้าเกษตร 2 ชนิด คือ ข้าวเปลือก มีการประมูลจำนวน 4 ครั้ง และแพะ มีการประมูลจำนวน 2 ครั้ง

4.3.2 แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

การดำเนินการด้านการผลิต จังหวัดชัยภูมิจัดทำอุปสงค์กับอุปทานและกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ในส่วนของเมล็ดพันธุ์ มีศูนย์ข้าวชุมชน 40 ศูนย์ เป้าผลิต 1 ศูนย์ 100 ตัน จำนวน 6 ศูนย์และโครงการรักษาระดับปริมาณและคุณภาพข้าว สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว รายละเอียด 10 ไร่ๆ ละ 10 กิโลกรัม จังหวัดชัยภูมิ สนับสนุน 6,400 ตัน ให้เกษตรกรในจังหวัด

- โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

- ระยะที่ 1 (T1)139 กลุ่ม 5,590 ราย 34,781 ไร่ ผลผลิต 12,521 ตัน

- ระยะที่ 2 (T2) 130 กลุ่ม 2,493 ราย 23,415 ไร่ผลผลิต 8,429 ตัน

- ระยะที่ 3 (T3) 39 กลุ่ม 596 ราย 5,767 ไร่ ผลผลิต 2,076 ตัน

- รับรองระบบการผลิตข้าว GAP จำนวน 95 กลุ่ม 7,370 ราย พื้นที่ 91,887 ไร่ ผลผลิต 33,078 ตัน

- เตรียมความพร้อม จำนวน 60 กลุ่ม 5,377 ราย พื้นที่ 76,677 ไร่ พัฒนา Smart Farmer ในแปลงใหญ่ 50 ราย

- ด้านการเก็บเกี่ยวและหลังการเก็บเกี่ยว ผลผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน 11,769 ตัน ผลผลิตข้าว GAP จำนวน 3,711 ตัน

- การดำเนินการด้านการตลาด การเชื่อมโยงข้าวอินทรีย์และข้าว GAP จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่บริษัท เมดิฟู้ดส์ อำเภอแก้งคร้อ และโรงสีชัยภูมิรุ่งเรือง อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

4.4 ลดต้นทุนการผลิต

4.4.1 ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

จังหวัดชัยภูมิ ดำเนินโครงการส่งเสริมระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – 2563 มีจำนวน 25 ชนิดสินค้า รวมทั้งสิ้น 316 แปลง สมาชิก 20,476 ราย พื้นที่ 218,273 ไร่

1) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์ 6 แปลงจำแนกได้ดังนี้

1. กระบือ	จำนวน	1	แปลง
2. โคเนื้อ	จำนวน	2	แปลง
3. ไก่พื้นเมือง	จำนวน	2	แปลง
4. พืชอาหารสัตว์	จำนวน	1	แปลง

ผลสำเร็จที่สำคัญเกษตรกรมีการรวมกลุ่มที่ยั่งยืน สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทำให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

2) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านประมง จำนวน 1 แปลงคือ ปลาตะเพียน จำนวน 1 แปลง ผลสำเร็จที่สำคัญ ผลผลิตสัตว์น้ำของเกษตรกรมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิม มีการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP) และมีการรวมกลุ่มสมาชิกที่เข้มแข็ง

3) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านพืช เป้าหมายรวม 304 แปลงดังนี้

1. ข้าว	จำนวน	163	แปลง
2. อ้อย	จำนวน	53	แปลง
3. มันสำปะหลัง	จำนวน	35	แปลง
4. มะม่วง	จำนวน	4	แปลง
5. มะขามหวาน	จำนวน	2	แปลง
6. กล้วยหอม	จำนวน	4	แปลง
7. สับปะรด	จำนวน	4	แปลง
8. พริก	จำนวน	6	แปลง
9. ส้มโอ	จำนวน	6	แปลง
10. ลำไย	จำนวน	1	แปลง
11. ผัก/สมุนไพร	จำนวน	15	แปลง
12. ถั่วลิสง	จำนวน	1	แปลง
13. หน่อไม้ฝรั่ง	จำนวน	1	แปลง
14. ยางพารา	จำนวน	4	แปลง
15. ไม้ดอกไม้ประดับ	จำนวน	1	แปลง
16. ทุเรียน	จำนวน	1	แปลง
17. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	จำนวน	2	แปลง
18. หอมแดง	จำนวน	1	แปลง

รวม

304

แปลง

ผลสำเร็จที่สำคัญ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภาคใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

4) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านหม่อนไหม เป้าหมายรวม 5 แปลง จำแนกได้ดังนี้

1. หม่อนไหม	จำนวน	2	แปลง
2. เส้นไหม	จำนวน	3	แปลง

ผลสำเร็จที่สำคัญ แก้ปัญหาเรื่องน้ำในแปลงหม่อน โดยสนับสนุนบ่อน้ำบาดาล ระบบน้ำในแปลงหม่อนและการสูบน้ำด้วยพลังแสงอาทิตย์

4.5 การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน

4.5.1 การส่งเสริมอาชีพและจัดหาตลาด

ดำเนินงานโครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร กิจกรรมส่งเสริมทฤษฎีใหม่ด้านประมง จำนวน 1,442 ราย

ผลสำเร็จที่สำคัญ เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการประกอบอาชีพให้มีศักยภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุล และเกิดความยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเอง มีการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว

4.6 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

4.6.1 การแก้ไขปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม

การติดตามข้อมูลภัยแล้งน้ำอุปโภค-บริโภค ระดับรายหมู่บ้าน ซึ่งจังหวัดชัยภูมิได้แบ่งระดับเป็น 5 สี ได้แก่ สีเขียว (สถานการณ์ปกติ), สีฟ้า (ไม่มีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ), สีเหลือง (เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ), สีส้ม (ขาดแคลน) และสีแดง (ขาดแคลนรุนแรง) จังหวัดชัยภูมิมี 1,620 หมู่บ้าน 340,063 ครัวเรือน แบ่งเป็นพื้นที่สีเขียว 966 หมู่บ้าน 222,893 ครัวเรือน, สีฟ้า 351 หมู่บ้าน 74,263 ครัวเรือน, สีเหลือง 203 หมู่บ้าน 36,903 ครัวเรือน, สีส้ม 89 หมู่บ้าน 4,631 ครัวเรือน และสีแดง 11 หมู่บ้าน 1,373 ครัวเรือน ซึ่งในหมู่บ้านพื้นที่สีส้มและสีแดงได้ให้การช่วยเหลือโดยจัดรถบรรทุกน้ำ และชุดเจาะบ่อบาดาล จังหวัดชัยภูมิได้เตรียมความพร้อมเครื่องสูบน้ำขนาด 8 นิ้ว จำนวน 20 เครื่อง และรถบรรทุกน้ำจำนวน 3 คัน เพื่อให้ความช่วยเหลือ

4.6.2 โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร(ตามแผนปฏิบัติการฟื้นฟูเยียวยา เกษตรกรผู้ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและอุทกภัย ปี 2562) ได้รับสมัครเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติฝนทิ้งช่วงปี 2562 เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย เพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร จำนวน 1,061 ราย ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 457 ราย พื้นที่ 3,375 ไร่ (อัตราไร่ละ 245 บาท) และถั่วเขียว 604 ราย พื้นที่ 4,368.50 ไร่ (อัตราไร่ละ 200 บาท)

4.7 จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร

4.7.1 ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดตั้งศูนย์กลางทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในชื่อ ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลการเกษตร เป็นศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร และสนับสนุน Smart Farmer รวมถึง Young Smart Farmer ตลอดจนผลักดันงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านการวิจัย การพัฒนา การลงทุน การแปรรูป และการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์ โดยเน้นการส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยจะใช้ฐานข้อมูลเดิมที่มีอยู่ ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ซึ่งจังหวัดชัยภูมิได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิในการดำเนินงานโครงการการ

4.8 พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

จังหวัดชัยภูมิ ดำเนินงานโครงการพัฒนา- ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีศูนย์หลักประจำอำเภอๆ ละ 1 แห่ง รวม 16 แห่ง และมีศูนย์เครือข่ายรวม 237 แห่ง ทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้/แปลงต้นแบบ ,มีหน่วยงานดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกัน ประกอบด้วย (1) สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการพัฒนาศูนย์ให้มีความพร้อมในการเป็นจุดเรียนรู้ด้านการเกษตรสาขาต่างๆ (2) สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้ด้านประมงใน ศพก.หลัก ทั้ง 16 ศูนย์ และในศูนย์เครือข่ายประมงรายใหม่ 16 ศูนย์ รายเก่า 80 ศูนย์ มีเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตด้านประมง จำนวน 1,600 ราย (3) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชัยภูมิ จัดทำแปลงต้นแบบมันสำปะหลังของเกษตรกร 2 รายๆ ละ 3 ไร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชจากผลงานวิจัยให้เกษตรกร 60 ราย (4) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ ดำเนินการสร้างฐานเรียนรู้ด้านบัญชีประจำ ศูนย์หลักทั้ง 16 ศูนย์ และสร้างเกษตรกรต้นแบบ/เครือข่ายครูบัญชีอาสา

ผลสำเร็จที่สำคัญมีการพัฒนาและยกระดับศูนย์เครือข่าย ศพก. ซึ่งมีการพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรต้นแบบที่มีความรู้และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ มีแปลงเรียนรู้ซึ่งสามารถเป็นจุดฝึกอบรมและศึกษาดูงานได้ โดยมีการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

(เช่น สินค้าเกษตร พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน)

ด้านพืช

5.1) ข้าวนาปี

ในปี 2563/64 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่เพาะปลูก 1,823,305 ไร่ ปีนี้เกษตรกรประสบปัญหาอุทกภัยแต่ไม่ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลงจากปีที่แล้วคงเดิม 366 กิโลกรัมต่อไร่ คาดว่าผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 667,330 ตัน

- สถานการณ์ราคาเฉลี่ยข้าวเปลือกนาปีรวม ณ ไร่นา ความชื้น 15% ราคา 7,718 บาทต่อตัน

- สถานการณ์ราคาเฉลี่ยข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ 105 ความชื้น 14-15 % ราคา 15,532 บาทต่อตัน

5.2) มันสำปะหลัง

ในปี 2562 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกประมาณ 629,570 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 605,111 ไร่ ผลผลิตต่อไร่ต่อเนื้อเก็บเกี่ยว 3.585 กิโลกรัมต่อไร่

ในปี 2563 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกประมาณ 880,436 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 648,646 ไร่ ผลผลิตต่อไร่ต่อเนื้อเก็บเกี่ยว 2.848 กิโลกรัมต่อไร่

เนื้อที่เก็บเกี่ยวคาดว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูกมันสำปะหลังแทนอ้อยโรงงานที่ราคามีแนวโน้มลดลง ปลูกแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซึ่งได้รับความเสียหายจากหนอนกระทู้ เกษตรกรจึงไม่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สำหรับผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นแต่ยังคงน้อยกว่าผลผลิตที่เคยได้รับในปีปกติเนื่องจากภัยแล้งในช่วงต้นปี 2563 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มปลูกทำให้การเจริญเติบโตในช่วงแรกไม่ดี แต่ในช่วงเดือนมิถุนายน 2563 ถึงช่วงก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตในปี 2564 คาดว่าปริมาณน้ำฝนจะเพียงพอในช่วงมันสำปะหลังเริ่มลงหัวและสะสมอาหาร

สถานการณ์ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละ ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา จังหวัดชัยภูมิเฉลี่ยปี 2562 ราคา 2.13 บาทต่อกิโลกรัม

5.3) อ้อยโรงงาน

จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกอ้อยประมาณ 602,649 ไร่ผลผลิตต่อไร่ประมาณ 6.5 ตันต่อไร่ใน ปี2562/63 ปริมาณอ้อยเข้าหีบ จำนวนพื้นที่ 602,649 ไร่ ผลผลิตประมาณ 3,156,363 ตัน

สถานการณ์ราคาในปี 2562/63 โรงงานรับซื้ออ้อยเงินสดในราคาเบื้องต้น 750 บาท ต่อตัน ขึ้นอยู่กับค่า Commercial Cane Sugar

5.4) ยางพารา

จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 122,251 ไร่ มีเนื้อที่กรี๊ดได้ 107,271 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 212 กิโลกรัมต่อไร่ เนื้อที่กรี๊ดส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง คาดว่าผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 22,714 ตัน

สถานการณ์ราคายางพาราก่อนถั่วที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เฉลี่ย 19.86 บาทต่อกิโลกรัม

5.5) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ปี 2563/64 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ประมาณ 108,079 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 665 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งลดลงจากปีที่ผ่านมาเนื่องจากปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 45,577 ตัน

สถานการณ์ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา ในจังหวัดชัยภูมิเฉลี่ย 8.40 บาทต่อกิโลกรัม

ด้านปศุสัตว์

5.6) ผลผลิตปศุสัตว์ปี 2563 ขยายตัวเมื่อเทียบกับปี 2562 โดยดัชนีผลผลิตเฉลี่ยปี 2563 อยู่ที่ระดับ 136.3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 133.7 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 212.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 211.1 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ 289.5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 282.1

การผลิตสาขาปศุสัตว์ปี 2563 ขยายตัวร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับปี 2562 เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์มีการปรับระบบการเลี้ยงเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม มีการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดสัตว์เป็นอย่างดี ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ให้ความช่วยเหลือดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างทั่วถึงทำให้ระบบการผลิตปศุสัตว์มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ตลาดทั้งในและต่างประเทศยังมีความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5.7) โคเนื้อ

ภาวะการผลิต

การผลิตโคเนื้อมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามความต้องการบริโภค ที่เพิ่มขึ้น โดยปี 2563 มีปริมาณการผลิตโคเนื้อมีชีวิต 29,954 ตัว เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ที่มีปริมาณการผลิต 29,494 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลในปีที่ผ่านมาที่มีการส่งเสริมให้เกษตรกร เลี้ยงโคเนื้อ เช่น โครงการโคเนื้อสร้างอาชีพ ส่งผลให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อเพิ่มขึ้น

ระดับราคา

ในปี 2563 ราคาโคเนื้อเฉลี่ยอยู่ที่ตัวละ 34,460.67 บาท ลดลงร้อยละ 0.6 จากปี 2562 ที่มีราคาเฉลี่ยตัวละ 34,687.50 บาท เนื่องจากเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 (COVID-19) ทำให้ความต้องการซื้อน้อยลง

5.8) สุกร

ภาวะการผลิต

การผลิตสุกรมีการขยายตัว โดยในปี 2563 มีปริมาณการผลิตสุกรมีชีวิต 285,635 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ที่มีปริมาณการผลิต 255,537 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 เนื่องจากความต้องการบริโภค อย่างต่อเนื่องของตลาด ประกอบกับเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี มีการป้องกันโรคระบาดในสุกรได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้เกษตรกรเลี้ยงสุกรเพิ่มขึ้น

ระดับราคา

ปี 2563 ราคาสุกรน้ำหนักต่ำกว่า 100 กิโลกรัม ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 65.13 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 จากปีที่ ผ่านมา ที่มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 62.77 บาท เนื่องจากตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออกเนื้อสุกรยังคงมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวสูงขึ้น

5.9) ไก่เนื้อ

ภาวะการผลิต

ปริมาณการผลิตไก่เนื้อปี 2563 มีการขยายตัวเมื่อเทียบกับ ปี 2562 โดยเพิ่มขึ้นจาก 46,906,571 ตัว เป็น 47,025,698 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 เนื่องจากความนิยมของผู้บริโภคที่รักสุขภาพหันมาบริโภคเนื้อสัตว์ที่มีไขมันต่ำ ให้โปรตีนสูง และเนื้อไก่ยังมีราคาถูกเมื่อเทียบกับเนื้อสัตว์ประเภทอื่น ๆ ทำให้ผู้เลี้ยงเพิ่มผลผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคที่มากขึ้น

ระดับราคา

ในปี 2563 ราคาไก่รุ่นพันธุ์เนื้อที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 37.13 บาท ลดลงจากปี 2562 ที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 41.00 บาท หรือลดลงร้อยละ 9.4 เนื่องจากมีการผลิตไก่เนื้อออกสู่ตลาดปริมาณมาก

5.10) ไก่ไข่

ภาวะการผลิต

การผลิตไข่ไก่มีการหดตัว โดยปี 2563 มีปริมาณการผลิต ไข่ไก่ 228.97 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ที่มีปริมาณการผลิต 229.77 ล้านฟอง หรือลดลงร้อยละ 0.4 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 (Covid-19) เกษตรกรบางส่วนจึงลดปริมาณการผลิต

ระดับราคา

ในปี 2563 ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ฟองละ 3.60 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.7 จากปี 2562 ที่มีราคาเฉลี่ยฟองละ 2.91 บาท ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ภายในประเทศ

ด้านสาขาประมง

ผลผลิตประมงจังหวัดชัยภูมิ ปี 2563 หดตัวเมื่อเทียบกับปี 2562 โดยดัชนีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 151.7 ลดลงร้อยละ 5.0 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 159.7 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าประมงที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 113.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 111.0 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ 172.6 ลดลงร้อยละ 2.6 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 177.3

ภาวะการผลิตสาขาประมงจังหวัดชัยภูมิ ปี 2563 หดตัวร้อยละ 4.9 เมื่อเทียบกับปี 2562 เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วงยาวนาน ทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำสายหลัก และแหล่งน้ำตามธรรมชาติลดลง ส่งผลให้การเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง และการจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติลดลง

สาขาบริการทางการเกษตร

ในปี 2563 สาขาบริการทางการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ขยายตัวร้อยละ 16.7 ซึ่งเป็นผลจากการจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการรวมกลุ่มเพื่อใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงานเพิ่มขึ้น

สาขาบริการทางการเกษตร

ในปี 2563 สาขาบริการทางการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ขยายตัวร้อยละ 16.7 ซึ่งเป็นผลจากการจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการรวมกลุ่มเพื่อใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงานเพิ่มขึ้น

สาขาป่าไม้

ในปี 2563 สาขาป่าไม้จังหวัดชัยภูมิ ขยายตัวร้อยละ 0.3 เนื่องจากกรมป่าไม้ มีโครงการส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็ว เช่น ยูคาลิปตัส โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเงินลงทุนในการปลูกและดูแลรักษา เกษตรกรจึงขยายพื้นที่ปลูกส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไม้ยูคาลิปตัสมากขึ้น

5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564

เศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ในปี 2564 คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-1.5)-(-0.5) โดยสาขาพืชหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-3.0) – (-2.0) สาขาการบริการทางการเกษตรหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-5.7)-(-4.7) สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.9)- 0.1 ในขณะที่สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 17.1-18.1 และสาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 3.6-4.6 โดยยังมีปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร

5.1 สาขาพืช

ภาวะการผลิตสาขาพืช ปี 2564 คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-3.0)-(-2.0) โดยคาดว่าผลผลิตข้าวนาปี อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลังจะลดลงจากปี 2563 เนื่องจากยังคงมีปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อการผลิตพืชในปี 2564 ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงเป็นปัจจัยที่ต่อเนื่องมาจากช่วงปีที่ผ่านมา ได้แก่ ปัญหาโรคพืชและแมลงรบกวน ราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย-สารปราบศัตรูพืชมีการปรับตัวสูงขึ้นและภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19ที่ยังคงยืดเยื้อ

5.2 สาขาปศุสัตว์

ภาวะการผลิตสาขาปศุสัตว์ปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 17.1-18.1 จากปริมาณการผลิต โดยเฉพาะ ไก่เนื้อ โคเนื้อ และไข่ไก่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงเพื่อรองรับความต้องการของตลาดที่มากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเลี้ยง และการบริหารจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐาน รวมถึงมีการควบคุมเฝ้าระวังโรคระบาดอย่างต่อเนื่อง

5.3 สาขาประมง

ภาวะการผลิตสาขาประมงปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 3.6-4.6 เนื่องจากมีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากขึ้น

5.4 สาขาบริการทางการเกษตร

การบริการทางการเกษตรปี 2564 มีแนวโน้มหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-5.7)-(-4.7) เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลังมีแนวโน้มลดลง ทำให้การจ้างบริการเตรียมดิน และเก็บเกี่ยวลดลง

5.5 สาขาป่าไม้

ปี 2564 สาขาป่าไม้มีแนวโน้มหดตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.9)-0.1 เนื่องจากความต้องการนำไม้ยูคาลิปตัสไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตกระดาษของประเทศคู่ค้าลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	2563	2564
ภาคเกษตร	17.1	(-1.5)-(-0.5)
พืช	19.4	(-3.0)-(-2.0)
ปศุสัตว์	1.5	17.1-18.1
ประมง	-4.9	3.6-4.6
บริการทางการเกษตร	16.7	(-5.7)-(-4.7)
ป่าไม้	0.3	(-0.9)-0.1

ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

สินค้า	ปี 2562	ปี 2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวนาปี (ตัน)	335,915	515,372	53.8
มันสำปะหลัง (ตัน)	2,169,264	1,847,589	-14.8
อ้อยโรงงาน (ตัน)	6,808,992	6,026,490	-11.5
โคเนื้อ (ตัว)	29,494	29,954	1.6
ไก่เนื้อ (ตัว)	46,906,571	47,025,698	0.3
สุกร (ตัว)	225,537	285,635	11.8
ไข่ไก่ (ฟอง)	229,773,951	228,965,412	-0.4
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ (ตัน)	1,805,076	1,714,822	-5.0
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ตัน)	10,913,505	10,367,829	-5.0

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 3 ราคาที่เกษตรกรขายได้ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ

หน่วย: บาท

สินค้า	ปี 2562	ปี 2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวนาปี (กิโลกรัม)	15.24	14.20	-6.8
มันสำปะหลัง (กิโลกรัม)	2.13	1.65	-22.5
อ้อยโรงงาน (กิโลกรัม)	0.68	0.72	5.9
โคเนื้อ (ตัว)	34,687.50	34,466.67	-0.6
ไก่เนื้อ (กิโลกรัม)	41.00	37.13	-9.4
สุกร (กิโลกรัม)	62.77	65.13	3.8
ไข่ไก่ (ฟอง)	2.91	3.60	23.7
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ (กิโลกรัม)	46.41	46.31	-0.2
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (กิโลกรัม)	60.21	60.22	0.0

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

6.1 พื้นที่เกิดอุทกภัย

ด้านพืช

ปี 2563 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 3,449,688 ไร่ ทั้งนี้ได้เกิดอุทกภัยตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน 2563 จังหวัดชัยภูมิ ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน(อุทกภัย) จำนวน 11 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านเขว้า จัตุรัส บำเหน็จณรงค์ หนองบัวระเหว ชับใหญ่ หนองบัวแดง เนินสง่า เทพสถิต คอนสาร เมืองชัยภูมิ และอำเภอภูเขียว จำนวน ๖๗ ตำบล ๖๘๓ หมู่บ้าน

6.2 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) ปี 2563 รวม 10 อำเภอ (ยกเว้น อำเภอภูเขียว) จำนวน 63 ตำบล 663 หมู่บ้าน เกษตรกร 18,305 ราย ข้าวเสียหาย 34,919.75 ไร่ พืชไร่เสียหาย 128,779.25 ไร่ พืชสวนและอื่นๆเสียหาย 1,537.25 ไร่ รวมพื้นที่เสียหาย 165,236.25 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 189,302,213.25 บาท

ผลการช่วยเหลือ ผ่านมติ คชก. เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563 จำนวน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านเขว้า หนองบัวแดง บำเหน็จณรงค์ หนองบัวระเหว เทพสถิต เนินสง่า ข้าวเสียหาย 22,364 ไร่ พืชไร่เสียหาย 96,922.50 ไร่ พืชสวนและอื่นๆเสียหาย 1,348.50 ไร่ รวมพื้นที่เสียหาย 120,635 ไร่ เกษตรกร 12,588 ราย วงเงินช่วยเหลือ 138,437,127 ไร่

ผ่านมติ คชก. เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2564 จำนวน 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอจัตุรัส คอนสาร ชับใหญ่ และอำเภอเมืองชัยภูมิ ข้าวเสียหาย 12,555.75 ไร่ พืชไร่เสียหาย 31,856.75 ไร่ พืชสวนและอื่นๆเสียหาย 188.75 ไร่ รวมพื้นที่เสียหาย 44,601.25 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 50,865,086.25 ไร่

ด้านประมง

จังหวัดชัยภูมิ ได้รับผลกระทบจำนวน 2 อำเภอ คือ อำเภอจัตุรัสและอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 13 ตำบล 28 หมู่บ้าน เกษตรกร 198 ราย พื้นที่เสียหาย 199.25 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 841,831.25 บาท ผลการช่วยเหลือ ผ่านมติที่ประชุม กชก. เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข(ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอ ให้อำเภอแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหามาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

- ไม่มี-

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอ วิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)

8.1 ปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน เกษตรกรขาดที่ดินทำกินและบางรายต้องเช่าที่ดินทำกิน

8.2 ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ต้นทุนปุ๋ย ยา ค่าแรงงานสูงขึ้น

8.3 ปัญหาการใช้สารเคมี ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพ เกิดผลกระทบทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค เกษตรกรได้รับผลกระทบโดยตรงเพราะเป็นผู้ใช้ยาและเป็นผู้ผลิตโดยตรง

8.4 ปัญหาเรื่องการตลาด เกษตรกรผลิตแล้วแต่ไม่มีแหล่งจำหน่าย และไม่มีส่วนในการตัดสินใจกำหนดราคา ในขณะเดียวกันราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น เมื่อเกษตรกรผลิตสินค้าเพิ่มมากขึ้นหาตลาดรองรับไม่ได้ทำให้สินค้าล้นตลาดขายสินค้าไม่ได้ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงแต่รายได้น้อย

8.5 ปัญหาภัยพิบัติ ซึ่งเกษตรกรในจังหวัดชัยภูมิประสบปัญหาภัยพิบัติเกือบทุกปี ไม่ว่าจะเป็นภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง หรืออุทกภัย ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรประสบปัญหาการขาดทุนจากการทำการเกษตร

ข้อมูลความก้าวหน้า
การช่วยเหลือเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามนโยบายรัฐบาล
พื้นที่จังหวัดชัยภูมิ

.....

จังหวัดชัยภูมิ โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ดำเนินงาน โครงการประกันรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรต่างๆ ที่ประสบปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และโครงการตามนโยบายรัฐบาลอื่น ๆ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ปีการผลิต 2562/2563

1. โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2562/63

มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนจำนวน 184,664 ครัวเรือน พื้นที่ 1,739,883 ไร่

ธ.ก.ส. จ่ายเงินแล้วจำนวน 146,993 ราย เป็นเงิน 804,831,875.00 บาท

2. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี 2562/2563 ระยะเวลา 1 พ.ย.62 – 31 ต.ค. 63

มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ในพื้นที่ 16 อำเภอ จำนวน 38,546 ครัวเรือน พื้นที่ 695,062 ไร่

ธ.ก.ส. จ่ายเงินแล้ว จำนวน 40,512 ราย เป็นเงิน 650,327,703.72 บาท

3. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2562/63 ระยะเวลา 1 พ.ย.62 – 31 ต.ค.63

มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนจำนวน 184,664 ครัวเรือน พื้นที่ 1,739,883 ไร่

ธ.ก.ส. จ่ายเงินแล้วจำนวน 15,201 ราย เป็นเงิน 175,246,113.90 บาท

4. โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2562/63 ระยะเวลา 1 ส.ค. 62 – 31 ธ.ค.63

มีเกษตรกรชาวสวนปาล์มขึ้นทะเบียนจำนวน 362 ครัวเรือน พื้นที่ 4,091 ไร่

ธ.ก.ส.. จ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรแล้ว จำนวน 721 ครัวเรือน เป็นเงิน 2,971,746.89 บาท

5. โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ปี 2562/2563 ระยะที่ 1 1 ต.ค.62 – 30 ก.ย.63

มีเกษตรกรชาวสวนยางขึ้นทะเบียนกรณีมีเอกสารสิทธิ์จำนวน 2,479 ราย พื้นที่ 34,635 ไร่

มีเกษตรกรชาวสวนยางมาแจ้งข้อมูลการปลูกยางพารา กรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน 1,661 ราย พื้นที่ 32,226 ไร่

ธ.ก.ส. จ่ายเงินแล้วจำนวน 3,679 ราย เป็นเงิน 67,346,105.47 บาท

6. โครงการประกันรายได้ข้าวโพด ปี 2562/63 ระยะเวลา 1 พ.ย.62 – 30 ต.ค. 63

มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนจำนวน 7,776 ครัวเรือน พื้นที่ 19,725 ไร่

มีการจ่ายเงินให้เกษตรกรแล้ว จำนวน 7,041 ราย เป็นเงิน 17,711,600.69 บาท

7. โครงการเยียวยาเกษตรกรชาวสวนลำไย ปี 2563 ระยะเวลา 1 ส.ค.63 – 31 ธ.ค. 63

เกษตรกรขึ้นทะเบียน 496 ครัวเรือน พื้นที่ 2,747 ไร่

ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร จำนวน 404 ราย เป็นเงิน 4,692,220 บาท

8. โครงการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ฤดูการผลิตปี 2562/63

ระยะเวลา 1 มิ.ย.63- 30 ก.ย.63

เกษตรกรขึ้นทะเบียน 30,293 ครัวเรือน พื้นที่ 341,692 ไร่

ธ.ก.ส. จ่ายเงินเงินให้เกษตรกร 9,780 ราย เป็นเงิน 605,035,706.34 บาท

9. โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว 2562/63 ระยะเวลา 1 พ.ย. 62 – 30 ก.ย. 63

เกษตรกรขึ้นทะเบียน 156,790 ครัวเรือน พื้นที่ 1,811,230 ไร่

มีการจ่ายเงินให้เกษตรกร จำนวน 125,558 ราย เป็นเงิน 454,767,125 บาท

ปีการผลิต 2563/2564

1. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด ปี 2563/2564 ระยะเวลา 1 พ.ย. 63 – 30 เม.ย.65
ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร จำนวน 2,475 ราย เป็นเงิน 9,911,800.10 บาท
2. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2563/64 ระยะเวลา 1 ก.ย. 63 – 30 ก.ย.64
เกษตรกรขึ้นทะเบียน 157,710 ครัวเรือน พื้นที่ 1,811,230 ไร่
ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร 147,314 ราย เป็นเงิน 1,218,848,464.73 บาท
3. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี 2563/2564 ระยะเวลา 1 พ.ย.63 – 31 พ.ค. 64
เกษตรกรขึ้นทะเบียน 49,569 ครัวเรือน พื้นที่ 855,664 ไร่
ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร 272 ราย เป็นเงิน 1,949,965.02 บาท
4. โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ปี 2563/2564 ระยะที่ 2 ระยะเวลา 1 พ.ย.63 – 30 ก.ย.64
เกษตรกรขึ้นทะเบียน 4,508 ครัวเรือน พื้นที่ 72,991 ไร่
ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร 4,257 ราย เป็นเงิน 12,271,722.90 บาท
5. โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2563/64 (ไร่ละ 500 บาท) ระยะเวลา 1 ส.ค. 63 – 31 พ.ค. 64
ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร 152,211 ราย เป็นเงิน 823,143,730 บาท

ที่มา : กลุ่มงานบริหารสินเชื่อ สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดชัยภูมิ
ข้อมูล ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2563

สภาพปัญหา

1. เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่ทำการเกษตร จึงไม่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ ยกเว้นเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
2. จังหวัดชัยภูมิประสบปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรทั้งด้านภัยแล้ง อุทกภัย น้ำแล้งเกิดการขาดแคลนน้ำ ฤดูฝนทำให้เกิดทั้งอุทกภัยและภัยแล้งพร้อมๆกัน
3. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชที่ใช้น้ำในปริมาณมากกว่าข้าว และจะต้องปลูกในฤดูแล้งซึ่งมักจะประสบปัญหาศัตรูพืชระบาดมากกว่าในช่วงปกติ จึงส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนในการกำจัดศัตรูพืชมากขึ้น

ข้อมูล ณ วันที่ 21 เดือน มกราคม พ.ศ. 2564
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ ผู้รายงาน